

Torben Hauge
Hjortespringet 15
8850 Bjerringbro

Tilladelse til etablering af et lodret jordvarmeanlæg på Hjortespringet 15, 8850 Bjerringbro

Ansøgning

Du har, med ansøgning i Byg & Miljø den 10. maj 2021 søgt om tilladelse til at etablere et lodret jordvarmeanlæg med 3 boringer på ovennævnte ejendom.

Der er tale om varmforsyning til ejendommen.

Afgørelse

Viborg Kommune meddeler hermed tilladelse til etablering af jordvarmeanlægget som ansøgt. Afgørelsen er truffet i henhold til

- § 19 i Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse, nr. 1189 af 27/09/2016
- Bekendtgørelse om jordvarmeanlæg, nr. 240 af 27/2/2017
- Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land nr. 1260 af 28/10/2013

Viborg Kommune har desuden truffet afgørelse om, at det anmeldte lodrette jordvarmeanlæg ikke kræver miljøvurdering. Afgørelsen er truffet i henhold til Bekendtgørelse nr. 1225 af 25. oktober 2018 (Bekendtgørelse om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)).

Matrikel- og ejerforhold

Jordvarmeanlægget etableres på matrikel nr. 14ø, Gullev By, Gullev. Placering af jordvarmeboringerne fremgår af ansøgningen og Bilag 1.

Beskrivelse af projektet

Der etableres 3 boringer til 120 m.u.t. jf. ansøgning. Boringerne placeres med en indbyrdes afstand af ca. 30 meter og forbindes via en samlebrønd. Boringerne udføres som A-boringer, og forsegles i deres fulde længde med Dantocon Thermal C2L.

Boringerne etableres med en borerig, der anvender skylleboring. Borehullet stabiliseres med vandtryk fra vandtæt container. Hvis nødvendigt transporteres cuttings op med boremudder. Når boringen er boret ud i fuld dybde placeres en sonde af typen PE 100RC SDR 11 i boringen og hullet forsegles ved støbning fra bunden med en varmeledende masse med lav permeabilitet. I forbindelse med

Dato: 7. juni 2021

Sagsbehandler: vpib3

Direkte tlf.: 87 87 56 02

Direkte e-mail: ib3@viborg.dk

Side 1 af 8

boringerne anvendes casing, dog ikke nødvendigvis til fuld dybde

Der anvendes IPA-sprit som frostsikringsmiddel.

Vilkår

1. Generelt

- 1.1 Jordvarmeanlægget skal etableres og drives som beskrevet i ansøgningen med supplerende oplysninger – dog med de evt. ændringer og tilføjelser, der fremgår af vilkårene nedenfor.
- 1.2 De af tilladelsens vilkår, der angår driften, skal være kendt af de personer, der er ansvarlige for eller udfører den pågældende del af driften. Et eksemplar af tilladelsen skal til enhver tid være tilgængeligt på adressen.
- 1.3 Hvis tilladelsen ikke udnyttes inden 2 år fra afgørelsesdatoen, bortfalder den.
- 1.4 Når det etablerede anlæg tages i brug, skal det anmeldes til Viborg Kommune, Teknik & Miljø, hvorefter anlægget registreres i BBR-register. Dette skal ske via Byg og Miljø på vedlagte skema til færdigmelding.
- 1.5 Sammen med færdigmeldingsskemaet skal fremsendes en målsat tegning over slangernes placering, indmålt samlingssted for varmeslangernes samlinger, svejsninger eller lignende og dokumentation for tæthedsprøvning. Dette skal ske inden 14 dage, efter at anlægget er etableret.

2. Indretning og drift

- 2.1 Der må etableres 3 vertikale boringer til ca. 100 meters dybde. Boringerne etableres som ansøgt og vist på kortbilag.
- 2.2 Viborg Kommune skal underrettes om borearbejdet 5 arbejdsdage før start.
- 2.3 Borevandet skal bortskaffes til godkendt modtager i overensstemmelse med gældende regler efter nærmere afklaring med Viborg Kommune.
- 2.4 Boringer skal udføres som A-boring, jf. bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land, dog ikke §§ 12-16.
- 2.5 Anlægget skal dimensioneres så indløbstemperaturen til varmepumpen er mindst 0 °C, og der skal foretages en fuldstændig opfyldning og tætning mellem varmeslanger og borehulsvæg. En lavere indløbstemperatur kan accepteres i kortere perioder, dog må indløbstemperaturen ikke på noget tidspunkt være under -4 °C.
- 2.6 Boringsforløbet skal registreres ved X,Y,Z-kordinater (UTM-zone 32, EUREF89), og indberettes til GEUS. Nøjagtigheden på X,Y bør være bedre end ± 1 m og på Y bedre end $\pm 0,2$ m.
- 2.7 Borearbejdet skal udføres af personer, der opfylder de fastsatte krav i bekendtgørelse om uddannelse af personer, der udfører boringer på land.

Godkendte personer/firmaer kan findes på hjemmesiden hos GEUS (www.geus.dk).

- 2.8 Ansøger og brøndborer skal sikre sig, at boringerne ikke kan berøre installationer af nogen art, der måtte være nedgravet på ejendommen. F.eks. gasledninger, spildevandsanlæg, elinstallationer, olietanke med rørsystemer, brønde, boringer m.v.
- 2.9 Forekommer der boringer eller brønde indenfor borefeltet, skal disse være sløjftet i henhold til brøndborebekendtgørelsens bestemmelser, inden borearbejdet starter.
- 2.10 Støder borearbejdet på uforudsete komplikationer, f.eks. boremudder forsvinder, borehullet skrider sammen m.v., skal borearbejdet straks standses og Viborg Kommune underrettes.
- 2.11 Alle dele af anlægget skal etableres mindst 80 m fra en almen eller ikke-almen vandforsyning, og mindst 50 m fra et andet anlæg.
- 2.12 Der må kun anvendes vand iblandet max 35 % IPA-sprit som varmetransmissionsvæske i anlægget.
- 2.13 For horisontale dele af anlægget skal slangerne ligge mindst 0,6 meter fra skel, medmindre der foreligger en skriftlig tilladelse fra naboejendommens ejer.
- 2.14 Varmeslanger der er placeret mindre end 1,5 meter fra bygninger og mindre end 1 meter fra vand- og kloakrør, skal være isoleret mod kondens.
- 2.15 Placering af varmeslanger med brine i forhold til bygningsdele, f.eks. fundamenter eller fastgørelse til bygningsdele, skal være sådan, at der ikke kan ske skader på installations- eller bygningsdele.
- 2.16 Slangerne skal være udformet som et lukket system med et hviletryk på mindst 150 kPa (absolut tryk).
- 2.17 Plastslinger i dybe anlæg skal være af typen PE100RC, SDR11, og skal være godkendt efter standard EN 12201.
- 2.18 Fabrikantens krav til bøjningsradius skal overholdes.
- 2.19 På svejsede anlæg skal svejsningerne opfylde standarderne for de pågældende materialer og skal være trykprøvet ved leveringen.
- 2.20 Til samlinger af varmeslanger skal anvendes elektrosvejsfittings, der er kompatible med de anvendte PE-slinger i anlægget, eller trækfaste fittings til mekaniske samlinger, der opfylder kravene i EN 12201-3.

- 2.21 Ved samlinger, svejsninger eller lignende af varmeslanger skal samlingsstedet indmåles og fremgå af en plan over placering af slanger.
- 2.22 Anlægget skal dimensioneres sådan, at indløbstemperaturen til varmepumpen er mindst 0 °C, og der skal foretages en fuldstændig opfyldning og tætning mellem varmeslanger og borehulsvæg. En lavere indløbstemperatur kan accepteres i kortere perioder, dog må indløbstemperaturen ikke på noget tidspunkt være under -4 °C.
- 2.23 Jordvarmeanlægget skal være tæt og være forsynet med et trykovervågnings-system samt en alarm og en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage i varmesystemet stopper anlægget.
- 2.24 Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
- 2.25 Anlægget må ikke overdækkes på en måde, som vanskeliggør eller hindrer inspektion og reparation af nedgravede dele af anlægget.
- 2.26 Anlægget skal tæthedsprøves ved etablering, og tæthedsprøvningen skal ske efter retningslinjerne i jordvarmebekendtgørelsens bilag 3.

3. Egenkontrol

- 3.1 Ejerne og brugerne af anlægget skal sikre, at det er i en sådan vedligeholdelsestilstand, at der ikke foreligger en åbenbar, nærliggende risiko for, at der kan ske en forurening af jorden og grundvandet. Der må ikke være væsentlige synlige tæring af rørsystemet.
- 3.2 Hvis ejerne eller brugerne af jordvarmeanlægget konstaterer eller får mistanke om, at anlægget er utæt, skal der straks træffes foranstaltninger, der kan bringe en eventuel udstrømning til ophør, f.eks. ved at tømme anlægget. Viborg Kommune, Teknik & Miljø skal orienteres hurtigst muligt og senest første kommende hverdags morgen med en redegørelse for, hvad der er blevet gjort for at bringe den eventuelle udstrømning til ophør.
- 3.3 Ejeren af jordvarmeanlægget skal efter 1. driftsår lade anlægget efterse af en sagkyndig i jordvarmeanlæg. Eftersynet skal omfatte forholdene i jordvarmebekendtgørelsens bilag 4.
- 3.4 Resultatet af den årlige kontrol skal opbevares i mindst 10 år og efter anmodning forevises Viborg Kommune.

4. Sløjfning af anlæg

- 4.1 Hvis jordvarmeanlægget på et tidspunkt ikke længere skal benyttes, skal det sløjfes.
- 4.2 Ved sløjfning af et dybt anlæg eller terrænnært boret jordvarmeanlæg skal tekniske installationer i boringen fjernes og sløjfningen finde sted efter reglerne i bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land.

- 4.3 Senest 14 dage efter at arbejdet med sløjfningen er afsluttet, skal Viborg Kommune, Teknik & Miljø underrettes af den, der har ladet sløjfningen udføre.
- 4.4 Ved tømning af varmeoptagningssystemet skal frostsikringsvæsken bortskaffes efter Viborg Kommunes anvisninger.

Miljøteknisk vurdering

Der ligger ingen særlige drikkevandsinteresser (OSD) eller indvindingsoplande til almene vandforsyninger inden for det planlagte projektområde. Anlægget placeres heller ikke indenfor boringsnære beskyttelsesområder (BNBO). Der anvendes IPA-sprit som frostsikringsmiddel – 30 % sprit og 70 % vand.

Ca. 10 meter nord og 50 meter vest for det planlagte anlæg findes beskyttet natur (overdrev).

Der vurderes generelt ikke at være nogen risiko for forurening, når vilkårene i tilladelsen overholdes.

Natura 2000

Der skal ikke foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000 områder eller bilag IV-arter, jf. habitatbekendtgørelsen¹. Det skyldes, at projektet ikke i sig selv eller i forbindelse med andre projekter vurderes at kunne påvirke Natura 2000-områder eller konkrete bilag IV-arter væsentligt. Det nærmeste Natura 2000-område ligger flere kilometer væk.

Afgørelse om, at der ikke skal udarbejdes en miljøvurderingsrapport

I medfør af bekendtgørelsen om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) skal Kommunen efter modtagelse af en anmeldelse af anlæg omfattet af bekendtgørelsens bilag 2 vurdere, om anlægget på grund af dets art, dimensioner eller placering må antages at kunne få en væsentlig indvirkning på miljøet, så der skal udarbejdes en miljørapport.

Det ansøgte er omfattet af bilag 2 i miljøvurderingsbekendtgørelsen Pkt. 2d, *Dybdeboringer*.

Viborg Kommune har foretaget en screening af anmeldelsen og vurderer samlet set, at etablering af jordvarmeanlægget ikke vil medføre sådanne påvirkninger af omgivelserne, at der skal udarbejdes en miljørapport. Kommunen lægger i sin vurdering vægt på at virksomheden har sandsynliggjort at kunne overholde vilkår for etablering af dybe jordvarmeanlæg, således der ikke vil være væsentlige miljøpåvirkninger fra aktiviteten.

Hvis det anmeldte projekt ændres, skal ændringen anmeldes til Kommunen, der skal vurdere, om ændringen skal miljøvurderes.

Afgørelsen er ikke en tilladelse, men alene en afgørelse om, at projektet ikke skal igennem en miljøvurderingsproces og i henhold til planlovens § 58, stk. 1, nr. 4 kan kun *retlige* spørgsmål vedrørende afgørelsen påklages.

---

¹ bekendtgørelse nr. 926 af 27. juni 2016 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

Klagefristen er 4 uger fra det tidspunkt, afgørelsen er offentliggjort.

Ifølge § 36 skal en afgørelse om, at der ikke er miljøvurderingspligt, offentliggøres. Miljøvurderingsafgørelsen bliver offentliggjort på Kommunens hjemmeside www.viborg.dk, den 07-juni-2021.

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen for selve tilladelsen udløber den 5. juli 2021.

Du klager via Klageportalen, som du finder via www.nmkn.dk, www.borger.dk eller www.virk.dk. Du logger på Klageportalen med NEM-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Viborg Kommune via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om Klageportalen, medmindre du forinden er blevet fritaget for brug af Klageportalen.

Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Viborg Kommune. Viborg Kommune videresender herefter din anmodning til nævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan fritages. Se betingelserne for at blive fritaget på www.nmkn.dk.

En klage over afgørelsen har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte tilladelsen, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, jf. § 96 i miljøbeskyttelsesloven. Udnyttelse af tilladelsen kan dog kun ske under opfyldelse af vilkårene, som er fastsat i denne tilladelse.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt fra domstolene, skal en evt. sag anlægges inden 6 måneder, efter at afgørelsen er truffet.

Tilladelsen er gyldig straks efter modtagelsen. Ved en evt. klage over Viborg Kommunes afgørelse kan Miljø- og Fødevareklagenævnet dog bestemme, at klagen har opsættende virkning. Hvis tilladelsen udnyttes inden klagefristens udløb, er det på egen regning og risiko, idet tilladelsen kan påklages og eventuelt blive ophævet eller ændret i en klagesag.

Retsbeskyttelse

Tilladelser efter miljøbeskyttelseslovens § 19 kan til enhver tid ændres eller tilbagekaldes af Kommunen, uden erstatning, hvis der er risiko for forurening af vandindvindingsanlæg, eller hvis der er risiko for miljøet i øvrigt. jf. § 20 i miljøbeskyttelsesloven.

Der gøres opmærksom på, at der til enhver tid er adgang til aktindsigt i de resultater af egenkontroller, som Viborg Kommune har, samt i sagen i øvrigt.

Har du spørgsmål, kan du kontakte mig på telefon eller e-mail.

Med venlig hilsen

Inger Brun
Biolog

Kopi af afgørelsen er sendt til:

- Danmarks Naturfredningsforening, afd. Viborg, dnviborg-sager@dn.dk
- Erhvervsstyrelsen, planloven@erst.dk
- Naturstyrelsen, nst@nst.dk
- Viborg Museum, oldtid@viborg.dk

Bilag 1: Placering (fra ansøgning)

